

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Diagnoza i terapia zaburzeń komunikacji osób z niepełnosprawnością intelektualną – wykład (Wykład), PG_00151493						
Kierunek studiów	Logopedia (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Logopedii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Katarzyna Kaczorowska-Bray				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		2.0		28.0	50
Cel przedmiotu	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z problematyką rozwoju mowy i możliwości komunikacyjnych osób z niepełnosprawnością intelektualną różnego stopnia. Student ma także poznać specyfikę diagnozy oraz terapii zaburzeń rozwoju mowy i języka, zaburzeń artykulacji oraz zaburzeń mowy towarzyszących niepełnosprawności intelektualnej. Poznaje również charakterystyczne zaburzenia komunikacji notowane w najczęściej diagnozowanych zespołach genetycznych oraz alkoholowemu zespołowi płodowemu. Zyskuje także wiedzę na temat zaburzeń towarzyszących NI, wpływających na efektywność terapii logopedycznej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[LOGMU2_W04] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę o rozwoju językowym w normie i patologii oraz czynnikach wpływających na jego przebieg.	Zna w sposób pogłębiony przebieg rozwoju mowy w grupie osób z niepełnosprawnością intelektualną różnego stopnia. Ma uporządkowaną wiedzę na temat etiologii zaburzeń komunikacyjnych u osób z niepełnosprawnością intelektualną.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[LOGMU2_K04] Jest świadomy własnych ograniczeń i wie, kiedy występuje konieczność zwrócenia się do ekspertów dziedzin istotnych dla logopedii.	Rozumie potrzebę konsultowania przypadków z innymi specjalistami. Znając swoje ograniczenia, rozumie konieczność ustawicznego doskonalenia zdobytych umiejętności oraz bogacenia zasobu stosowanych w praktyce logopedycznej metod pracy.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[LOGMU2_W05] Posiada wiedzę pozwalającą na samodzielne zdiagnozowanie zaburzeń mowy i zaburzeń w przyjmowaniu pokarmu u dzieci w przypadku skomplikowanych zaburzeń neurologicznych i wad genetycznych.	Ma wiedzę, pozwalającą na zdiagnozowanie problemów komunikacyjnych oraz zaburzeń w przyjmowaniu pokarmu notowanych w grupie osób z NI.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[LOGMU2_W07] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o zaburzeniach komunikacji językowej i zaburzeniach pokarmowych o różnej etiologii u osób dorosłych, zasadach ich diagnozowania oraz programowania terapii.	Dysponuje rozszerzoną i pogłębioną wiedzą na temat zmian w komunikacji zachodzących wraz z wiekiem w grupie osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz problemów pokarmowych, diagnozowanych u dorosłych z NI.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[LOGMU2_W06] Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę pozwalającą na zaprogramowanie terapii logopedycznej dzieci ze sprzężonymi problemami rozwojowymi o złożonej etiologii.	Zna w pełni zasady terapii logopedycznej dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
Treści przedmiotu	[LOGMU2_U06] Posiada pogłębione umiejętności w zakresie identyfikowania uwarunkowań biomedycznych i psychicznych problemów językowych oraz dysfagii u pacjenta, potrafi dokonać analizy i interpretacji informacji zebranych ze źródeł medycznych i psychologicznych.	Posiada pogłębione umiejętności w zakresie przeprowadzenia diagnozy logopedycznej dziecka niepełnosprawnego intelektualnie, wskazywania etiologii niepełnosprawności komunikacyjnej oraz problemów pokarmowych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	- Definicje niepełnosprawności intelektualnej zgodne z DSM-5 oraz ICD-11; - Przyczyny wywołujące niepełnosprawność intelektualną (egzo- i endogenne); - Wieloczynnikowe uwarunkowanie niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim i związana z tym specyfika pracy terapeutycznej; - Stopnie niepełnosprawności intelektualnej - charakterystyka zaburzeń ze szczególnym uwzględnieniem możliwości komunikacyjnych; - Rozwój mowy i jej zaburzenia występujące u osób z niepełnosprawnością intelektualną ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń towarzyszących postaciom niepełnosprawności intelektualnej na podłożu chorób genetycznych; - Specyfika pracy logopedycznej z osobą z mózgowym porażeniem dziecięcym; - Zaburzenia mowy notowane w grupie dzieci z FAS oraz specyfika terapii logopedycznej w tej grupie.		
	Wymagania wstępne i dodatkowe		
	Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się		
	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Sprawdzenia założonych efektów uczenia się – na podstawie pisemnego kolokwium z treści programowych dla wykładu.	51.0%	70.0%
	Aktywna obecność na zajęciach.	75.0%	30.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Kaczorowska-Bray K., Kompetencja i sprawność językowa dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, umiarkowanym i lekkim. Gdańsk 2017. - Rakowska A., Język, komunikacja, niepełnosprawność. Wybrane zagadnienia, Kraków 2003. - Rozwój daje radość. Terapia dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, red. J. Kielin, Gdańsk 1999. - Stecko E., Wczesne rozpoznawanie i leczenie zaburzeń mowy (doniesienia z praktyki), Lublin 1991. - Tarkowski Z., Zaburzenia mowy u dzieci upośledzonych umysłowo postępowanie logopedyczne [w:] Praca z dzieckiem upośledzonym umysłowo, red. T. Świszewska, Lublin 1988. - Bobińska, K., Gałęcki, P. (2012). Rys historyczny, terminologia, definicja, nozologia, kryteria rozpoznawania niepełnosprawności intelektualnej. W: K. Bobińska, T. Pietras, P. Gałęcki (red.). Niepełnosprawności intelektualna etiopatogeneza, epidemiologia, diagnoza, terapia (s. 21-40). Wrocław: Wydawnictwo Continuo.
	Uzupełniająca lista lektur	- Aly M., Dziecko specjalnej troski. Pierwszy rok życia, Gdańsk 2002. - Bernstein T., Terapia dziecka z upośledzeniem umysłowym, Łódź 1995. - Kościelska M., Oblicza upośledzenia, Warszawa 1995. - Zakrzewska-Manterys, E. (2010). Upośledzeni umysłowo. Poza granicami człowieczeństwa. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. - AmielTison C. (2008). Neurologia perinatalna. Wrocław: Elsevier Urban i partner. - Domagalska M. (2008). Diagnostyczne aspekty koncepcji neurorozwojowej. W: M. Matyja, M. Domagalska (red.): Podstawy usprawniania neurorozwojowego według Berty i Karela Bobathów. Katowice: Akademia wychowania Fizycznego w Katowicach. 108-127. - Przyrowski Z. (2001). Podstawy diagnozy i terapii integracji sensorycznej. W: Cz. Szmigiel (red.): Podstawy diagno-stryki i rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Tom I. Kraków: Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie. 123-170.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Niepełnosprawność intelektualna na tle innych zaburzeń neurorozwojowych.	
	Zmiany w komunikacji osób z NI zachodzące wraz z wiekiem.	
	Działanie czynników teratogennych i ich wpływ na możliwości poznawcze i komunikacyjne.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.